

عنوان مقاله:

تاویل پژوهی شیخ طوسی در تبیان: دریچه ای به منطق عقلانی او در فهم دین

محل انتشار:

پژوهشنامه تاویلات قرآنی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

تفیسه اهل سرمدی - گروه فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

در باب تاویل می توان از دو نگرش برون متنی و درون متنی سخن گفت. شیخ طوسی از بزرگان تفسیر و کلام در مکتب بغداد است که تاویل و قواعد آن در اندیشه او موضوع پژوهش حاضر است. نگارنده معتقد است می توان از دوتنوع رویکرد در باب رابطه تاویل و تفسیر نزد شیخ طوسی سخن گفت. بعلاوه که می توان در مورد تاویل رد پای هر دو نگرش درون متنی و فرامتنی را در اندیشه های کلامی-تفسیری او رصد نمود. نگارنده به استخراج اصول قواعدی در تاویل پژوهی شیخ الطائفه می پردازد که نفی تقلید، لزوم تمسک به عقل و نقل معتبر، رعایت معنای ظاهری الفاظ، جواز انصراف از ظواهر آیات در شرایط خاص از اهم این قواعد است. نگارنده رویکرد عقلانی شیخ طوسی را در تاویل شناسی او بارز و برجسته می بیند. تمسک به عقل و ذکر براهین عقلی در آثار او فراوان دیده می شود که فارق از صحت و سقم این براهین، نمایانگر عقلانیت حاکم بر اندیشه اوست. در دیدگاه شیخ طوسی، تاویل بعنوان رهیافتی در فهم دین از سبک و سیاقی کاملاً عقلانی برخوردار است. نگارنده بر این نظر است که از رهگذر تاویل پژوهی شیخ طوسی - بخصوص در تفسیر قرآن او - می توان به منطق عقلانی وی در فهم دین پی برد .

کلمات کلیدی:

شیخ طوسی، تاویل، عقل، منطق فهم دین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1124099>

